

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

VYBRANÁ TÉMATA

Výsledky červencové Evropské rady k plánu na podporu oživení a odolnosti EU

Obsah:

ÚVOD	3
NÁVRH KOMISE NA PLÁN PODPORY OŽIVENÍ A ODOLNOSTI EU COVID-19.....	4
VÝSLEDKY EVROPSKÉ RADY 17. AŽ 21. ČERVENCE 2020	5
REALIZACE PLÁNU NA PODPORU OŽIVENÍ A ODOLNOSTI EU - ZDROJE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ.....	8
POSTOJ EVROPSKÉHO PARLAMENTU K DOHODĚ.....	10
PŘÍLOHA: SROVNÁNÍ NÁVRHŮ VFR 2021-2027 V ZÁVAZCÍCH (V MLD. EUR, V CENÁCH Z ROKU 2018)	11

Vybraná témata č. 31/2020
červenec 2020

autor: Daša Smetanková, Tereza Krček, Josef Palán

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: VYBRANÁ TÉMATA
Název: Výsledky červencové evropské rady k plánu na podporu oživení a odolnosti EU	Typ edice: online, ISSN 2533-414X
Autoři: Palán, J., Smetanková, D., Krček, T.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=3
Číslo: Vybraná témata č. 31/2020	První vydání edice: leden 2005
Datum: červenec 2020	Frekvence vydání edice: nepravidelná
Klíčová slova:	Zaměření: aktuální témata relevantní pro činnost Parlamentu České republiky
New Generation EU; VFR 2021-2027; víceletý finanční rámec; rozpočet EU; facilitata na podporu oživení a odolnosti; covid-19; Evropská rada	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Shrnutí

Ve dnech 17. až 21. července 2020 se v Bruselu uskutečnilo mimořádné zasedání Evropské rady k novému víceletému finančnímu rámci (VFR) na období 2021–2027 a k nástroji na podporu oživení pro překonání hospodářských následků pandemie covid-19. Po pěti dnech jednání členové Evropské rady dosáhli politické dohody o VFR 2021-2027 a zvláštním nástroji na podporu oživení po koronavirové krizi „Next Generation EU“ v celkové výši 1 824,3 mld. eur.

Text popisuje hlavní prvky dohodnutého balíčku obnovy.

The special meeting of the European Council concerning a new multiannual financial framework (MFF) for the period from 2021 to 2027 and a recovery fund for overcoming the economic consequences of the covid-19 pandemic was held in Brussels between 17 and 21 July 2020. After almost five days of negotiations, the leaders reached a political agreement on the MFF for 2021 to 2027 and a specific recovery instrument following the coronavirus crisis – Next Generation EU – together totaling €1 824.3 billion euro. This paper describes main features of the agreed recovery plan.

Obsah

ÚVOD.....	3
NÁVRH KOMISE NA PLÁN PODPORY OŽIVENÍ A ODOLNOSTI EU COVID-19.....	4
VÝSLEDKY EVROPSKÉ RADY 17. AŽ 21. ČERVENCE 2020.....	5
NÁSTROJ NA PODPORU OŽIVENÍ „NEW GENERATION EU“	6
VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC PRO OBDOBÍ 2021-2027	7
REALIZACE PLÁNU NA PODPORU OŽIVENÍ A ODOLNOSTI EU - ZDROJE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	8
RABATY	9
REFORMA VLASTNÍCH ZDROJŮ	9
POSTOJ EVROPSKÉHO PARLAMENTU K DOHODĚ	10
PŘÍLOHA: SROVNÁNÍ NÁVRHŮ VFR 2021-2027 V ZÁVAZCÍCH (V MLD. EUR, V CENÁCH Z ROKU 2018)	11

Úvod

V první fázi po vypuknutí pandemie covid-19 se Evropská komise zaměřila na okamžitou reakci, která spočívala zejména v koordinaci postupů jednotlivých zemí a unijních institucí a také v přípravě [okamžitých opatření na zmírnění socioekonomických dopadů krize](#). Po fázi zaměřené na udržení fungující ekonomiky, zaměstnanosti a podnikání, následuje fáze podpory oživení ekonomiky. Již koncem března vyzvali členové Evropské rady ve [společném prohlášení](#) Evropskou komisi, aby navrhla plán na podporu oživení a investic, jež povedou opět k oživení hospodářství EU. Na [Evropské radě dne 23. dubna 2020](#) se vedoucí představitelé členských států EU dohodli na [vytvoření fondu na podporu oživení](#) a pověřili Komisy přípravou návrhu.

Na základě tohoto mandátu **předložila Komise koncem května balíček [návrhů k tzv. plánu na podporu oživení](#)**, který se skládá z:

1. **Nástroje na podporu oživení - tzv. „Next Generation EU“** (dále také jen „NGEU“) ve výši 750 mld. eur;
2. **Upraveného návrhu víceletého finančního rámce na roky 2021-2027** (dále také jen „VFR 2021-27“) ve výši 1 100 mld. eur.

Celkem tedy Komise navrhla uvolnit finanční prostředky až do výše 1 850 mld. eur.

Dne 10. července 2020 představil předseda Evropské rady Charles Michel upravený návrh „negoboxu“, tj. návrh závěrů Evropské rady obsahující základní parametry, o kterých měli vedoucí představitelé členských států rozhodovat na prezenčním mimořádném zasedání Evropské rady ve dnech 17. – 18. července. Upravený negobox vycházel z únorového návrhu a zároveň reflektoval květnová opatření Komise. Samotný negobox tvořil návrh VFR 2021–27 ve výši 1 074 mld. eur a navržený NGEU v objemu 750 mld. eur, negobox zachoval i poměr grantů (500 mld. eur) a půjček (250 mld. eur). Na základě bilaterálních jednání předseda Michel identifikoval 6 hlavních bloků, kolem kterých se měla na zasedání Evropské rady vést debata: Objem VFR 2021-27, velikost NGEU, poměr grantů a půjček, alokace RRF, kondicionality a rabaty.

K politické dohodě **na plánu oživení Evropy v celkové výši 1 824,3 mld. EUR** dospěli vedoucí představitelé členských států po téměř pěti dnech jednání v ranních hodinách dne 21. července 2020.

Průběh zasedání červencové Evropské rady

V pátek 17. července bylo zasedání zahájeno tradičním setkáním s předsedou Evropského parlamentu Davidem Sassolim. Evropská rada se nejprve zabývala evropským semestrem, kdy formálně projednala doporučení pro jednotlivé země a doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny. Poté se vedoucí představitelé členských států začali věnovat hlavnímu tématu, tedy plánu na podporu oživení včetně VFR 2021-27. Během pátečního plenárního zasedání, ani bilaterálních schůzek se však k dohodě nepřiblížili. V sobotu ráno distribuoval předseda Michel revidovanou verzi negoboxu, ani druhý den jednání však dohodu nepřinesl. V průběhu neděle, třetího dne zasedání, probíhaly intenzivní konzultace na bilaterální úrovni i ve skupinách, včetně konzultace předsedy Michela s lídry V4. Během následného nočního jednání se vedoucí představitelé přiblížili k dohodě na objemu nástroje NGEU. Čtvrtý den jednání byl zahájen rozesláním další verze negoboxu. Po dalším dlouhém nočním jednání proloženém bilaterálními schůzkami se vedoucím představitelům před šestou hodinou ranní podařilo dosáhnout dohody na celém balíčku.

Návrh Komise na plán podpory oživení a odolnosti EU covid-19

Evropská komise navrhla v květnovém [sdělení „Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení“](#) využít potenciál rozpočtu EU k mobilizaci finančních prostředků na podporu a oživení EU a předsunutí finanční podpory do prvních let oživení (2021-2024).

SURE / podpora ESM v krizi způsobené pandemií / Záruční fond EIB pro pracovníky a podniky	540 miliard EUR
Next Generation EU	Dočasné posílení 750 miliard EUR
Víceletý finanční rámec	1 100 miliard EUR

K tomuto měly sloužit nový nástroj na podporu oživení „Next Generation EU“ o objemu 750 miliard eur a posílený víceletý finanční rámec na období 2021-2027.

Návrh na rozpočet na podporu oživení evropské ekonomiky zahrnoval také balíček tří nástrojů na podporu zaměstnanosti, podniků a států schválené v rámci [koordinované reakce EU na koronavirovou krizi](#) v celkové výši 540 mld. eur ([European instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency following the COVID-19 outbreak](#), tzv. „nástroj SURE“)

Zdroj: Sdělení Komise – Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení COM (2020) 442 final

Výsledky Evropské rady 17. až 21. července 2020

Na červencovém mimořádném zasedání Evropské rady se nejvyšší představitelé členských států EU nakonec dohodli na kompromisní podobě nového evropského rozpočtu a fondu na podporu oživení NGEU. Celkový dohodnutý balíček má hodnotu **1 824,3 mld. eur**.

Hlavní prvky výsledné dohody:¹

- Plán obnovy je tvořen **VFR 2021 -20207 ve výši 1 074,3 mld. eur** a nástrojem NGEU v výši **750 mld. eur**.
- Ve srovnání s návrhem Komise byl **snížen celkový objem finančních prostředků ve VFR**.
- Ve srovnání s návrhem Komise došlo ke **snížení částky určené na granty** a **navýšení části určené na půjčky** v rámci nového dočasného nástroje na podporu oživení NGEU.²
- **Škrty** se týkají zejména programu Horizont Evropa, Fondu spravedlivé transformace, programu InvestEU nebo ReactEU.
- Ve srovnání s návrhem Komise byla **posílená nová Facility na podporu oživení a odolnosti** („*Recovery and Resilience Facility*“, také jen „RRF“), naopak snížené byly výdaje na granty v ostatních programech v rámci NGEU.
- **Změna alokačního klíče RRF:** 70 % grantů bude přiděleno v letech 2021 až 2022 podle klíče původně navrženého Komisí a 30 % grantů v roce 2023 bude rozděleno podle kritéria poklesu HDP v roce 2020 v důsledku pandemie covid-19.
- V rámci NGEU je nutné přijmout rozhodnutí, kam budou peníze směřovat do konce roku 2023, platby se uskuteční do konce roku 2026.

¹ Evropská rada: Mimořádné zasedání Evropské rady, 17. – 21. července 2020 [cit. 28. 7. 2020] <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/european-council/2020/07/17-21/>

² Celková částka nástroje NGEU zůstala nezměněná ve výši 750 mld. eur. Původně Komise navrhovala rozdělit finanční prostředky ve formě grantů ve výši 500 mld. eur a ve formě půjček ve výši 250 mld. eur. Výsledná podoba dohody počítá s granty ve výši 390 mld. eur a půjčkami ve výši 360 mld. eur.

- Finanční prostředky NGEU budou spravovány **prostřednictvím národních plánů na podporu oživení a odolnosti**, které budou vypracovány **pro roky 2021-2023**. Příjem finančních prostředků bude **podmíněn plněním těchto plánů**. Proces bude integrován do cyklu **evropského semestru**.
- **30 % celkových výdajů** VFR a NGEU bude směřovat na **projekty v oblasti klimatu** tak, aby byl dosažen cíl klimatické neutrality do roku 2050.
- Závěry Evropské rady uvádějí **potřebu chránit finanční zájmy Unie** a zdůrazňují také **důležitost dodržování zásad právního státu**. Na tomto základě má být zaveden systém podmíněnosti s cílem chránit rozpočet a NGEU. Komise má představit návrhy opatření pro případy porušení, které bude Rada přijímat kvalifikovanou většinou.
- Bude vytvořen **jediný nástroj rozpětí („Single Margin Instrument“, SMI)** s ročním stropem 772 mil. eur, který má umožnit financování konkrétních nepředvídaných výdajů **a tři tematické nástroje** určené na případné konkrétní nepředvídané události (brexit, globalizace a solidarita při mimořádných událostech) ve výši 7,5 mld. eur.
- Schváleno bylo navrhované **trvalé i dočasné zvýšení stropů vlastních zdrojů**, které má umožnit se vyrovnat s případným výpadkem finančních prostředků v případě výraznějšího poklesu ekonomiky a také umožnit Komisi vypůjčit si finanční prostředky jménem Unie na finančních trzích na financování nástroje NGEU.
- Dohoda na přípravě **reformy systému vlastních zdrojů a vytvoření nových vlastních zdrojů**.
- Pro období 2021-2027 byly ponechány **rabaty** (paušální snížení ročních příspěvků založených na HND) u Dánska, Německa, Nizozemska, Rakouska a Švédska.

Nástroj na podporu oživení „New Generation EU“

Finanční prostředky v celkové výši 750 mld. eur (390 mld. eur ve formě grantů a 360 mld. eur ve formě půjček) z **nového nástroje na podporu oživení „Next Generation EU“** mají být investovány do tří pilířů:

1. Podpora členských států v oblasti investic a reforem

- **RRF - facilitá na podporu oživení a odolnosti** (672,5 mld. eur)³ má podpořit členské státy při provádění investic a reforem potřebných pro oživení ekonomiky, zlepšení ekonomické a sociální odolnosti členských států a podpoře zelené a digitální transformace.
- Další navýšení prostředků v rámci **politiky soudržnosti** v rámci **nové iniciativy REACT-EU** (47,5 mld. EUR).
- **Posílení Fondu pro spravedlivou transformaci** (10 mld. eur) na podporu zelené transformace.
- Navýšení prostředků **Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova** (7,5 mld. eur).

2. Nastartování ekonomiky EU prostřednictvím pobídek pro soukromé investice

- Navýšení kapacity investičního **programu InvestEU** o 5,6 mld. eur, jako jediného unijního mechanismu na podporu investic pro vnitřní činnost. Má nahradit všechny stávající finanční nástroje.

3. Ponaučení z krize

³ 312,5 mld. eur ve formě grantů a 360 mld. eur ve formě půjček v cenách roku 2018.

- **Mechanismus civilní ochrany Unie rescEU** (1,9 mld. eur) má směřovat finance do připravenosti na budoucí krize.
- **Program Horizont Evropa** (5 mld. eur) má zacílit finanční prostředky na podporu výzkumu zejména v oblasti zdraví, odolnosti a ekologické a digitální transformace.

Víceletý finanční rámec pro období 2021-2027

Celková výše VFR 2021-2027 bude **1 074,3 mld. eur** v závazcích (1 061,1 mld. eur v platbách, v cenách roku 2018).

Hlavní výdajové oblasti VFR:

- **Jednotný trh, inovace a digitální oblast (132, 8 mld. eur):**
 - Program Horizont Evropa (75,9 mld. eur).
 - Fond **InvestEU** (2,8 mld. eur) bude představovat jediný mechanismus EU na podporu investic pro vnitřní činnost a nahradí všechny stávající finanční nástroje. V rámci programu vznikne **zvláštní režim pro spravedlivou transformaci** jako 2. pilíř mechanismu pro spravedlivou transformaci.
 - **Nástroj na propojení Evropy** (28,4 mld. eur) určený na podporu vysoce výkonné infrastruktury (doprava, energetika a digitální oblast).
 - **Program Digitální Evropy** (6,8 mld. eur) určen na investice do klíčových strategických kapacit (výpočetní techniky, umělá inteligence, kybernetická bezpečnost).
- **Soudržnost, odolnost a hodnoty (377,8 mld. eur):**
 - **Politika soudržnosti** (330,2 mld. eur) bude v rámci fondů sledovat dva cíle: „Investice pro zaměstnanost a růst“ a „Evropská územní spolupráce“
 - **Odolnost a hodnoty** (47,5 mld. eur):
 - Mechanismus civilní ochrany unie **rescEU** (1,1 mld. eur) a nová program **ochrany zdraví** (1,7 mld. eur).
- **Přírodní zdroje a životní prostředí (356,4 mld. eur):**
 - **Společná zemědělská politika.**
- **Migrace a správa hranic (22,7 mld. eur):**
 - Fond pro azyl a migraci (8,7 mld. eur).
- **Bezpečnost a obrana (13,2 mld. eur):**
 - Fond pro vnitřní bezpečnost (1,7 mld. eur).
 - Evropský obranný fond (7 mld. eur).
- **Sousedství a svět (98,4 mld. eur):**
 - Vnější činnost Unie a pomoc zemí připravujícím se na přistoupení.
- **Evropská veřejná správa (73,1 mld. eur).**⁴

Srovnání jednotlivých návrhů VFR 2021-2027 se zahrnutím nástroje NGEU je uveden v příloze.

Původní návrh Komise obsahoval také reakci na potřebu **větší akceschopnosti a flexibilitnosti rozpočtu EU** v souvislosti s koronavirovou krizí. Členské státy se nakonec dohodly na **vytvoření jednoho nástroje rozpětí** („*Single Margin Instrument*“, dále také jen „**SMI**“)⁵, jež má umožnit financování konkrétních nepředvídaných výdajů. Roční strop SMI je stanoven na 772 mil. eur.

⁴ Evropská rada: Dlouhodobý rozpočet EU na období 2021-2027 [cit. 28. 7. 2020]

<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/the-eu-budget/long-term-eu-budget-2021-2027/>

⁵ Nástroj má nahradit stávající celkové rozpětí pro závazky, celkové rozpětí pro platby a rozpětí pro nepředvídatelné události

Navíc mají být vytvořeny tři tematické nástroje, jež mají poskytnout dodatečné finanční prostředky v případě konkrétních nepředvídaných událostí v celkové výši 20,1 mld. eur:

- **Pobrexitová adaptační rezerva** (5 mld. eur) určena na podporu státu a odvětví nejvíce zasažených brexitem;
- **Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci** (1,3 mld. eur) určena na podporu pracovníků, kteří přijdou o práci v důsledku restrukturalizace související s globalizací.
- **Rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech** (1,2 mld. eur) – reakce na mimořádné události způsobené závažnými katastrofami.

Nová facilitita na podporu oživení a odolnosti

Ústředním bodem plánu na oživení je nová facilitita na podporu oživení a odolnosti ve výši 672,5 mld. eur (312,5 mld. eur formou grantů a 360 mld. eur formou půjček). 70 % finančních prostředků formou grantů bude poskytnuto v letech 2021 až 2022. Zbýlých 30 % v roce 2023. Maximální objem úvěrů pro jednotlivé členské státy nepřekročí 6,8 % jejich HND.

Podpora z nové facility má být směřována zejména do nejvíce postižených částí EU s cílem zmírnit prohlubování rozdílů mezi jednotlivými členskými státy, proto byl jako součást přerozdělovacího mechanismu zaveden také parametr nezaměstnanosti. Finanční prostředky se mohou čerpat až do roku 2026 do roku 2023 se však členské země musí rozhodnout o jejím využití a pro roky 2021 až 2023 připravit plány na podporu oživení a odolnosti.

Alokační klíč pro granty a půjčky

Původně měly být finanční prostředky rozděleny na základě metody zohledňující počet obyvatel, převrácenou hodnotu HDP na obyvatele, relativní míru nezaměstnanosti za posledních 5 let ve srovnání s průměrem EU (2015-2019). Podle dohody na Evropské radě se první část peněz (70 %) v letech 2021-2022 bude čerpat na základě návrhu Komise. Pro rok 2023 se klíč pro zbývajících 30 % změní a kritérium nezaměstnanosti nahradí kritérium propadu reálného HDP zaznamenaného v roce 2020 a kumulativní ztrátou reálného HDP zaznamenanou v letech 2020-2021.

Facilitita na podporu oživení a odolnosti a Evropský semestr

Proces [evropského semestru](#) (ES) má být jedním s klíčových nástrojů využitých při obnově evropského hospodářství. Úzké propojení ES s rozpočtem EU má přinést lepší zacílení investic a reforem. Členské státy budou moci žádat o podporu prostřednictvím předkládání **tzv. plánů na podporu oživení a odolnosti**, jež se mají stát součástí národních programů reforem. Plány budou členské státy předkládat pro období 2021-2023 a mají přispívat k ekologické a digitální transformaci. V rámci těchto národních plánů na podporu oživení a odolnosti si jednotlivé členské státy stanoví priority investic a reforem a související investiční balíčky, které mají být financovány v rámci facility. Podpora má být následně uvolňovaná postupně na základě dosaženého pokroku a předem stanovených kritérií.

Realizace plánu na podporu oživení a odolnosti EU - zdroje finančních prostředků

Finanční prostředky potřebné na realizaci plánu na podporu oživení a odolnosti EU získá Komise **navýšením stropů vlastních zdrojů** tak, jak to připravila v návrhu plánu. Realizace plánu na podporu oživení a odolnosti EU je tak podmíněna schválením rozhodnutí o systému vlastních zdrojích.

Na pokrytí ročních rozpočtových výdajů VFR se stanovuje **strop ve výši 1,4 % HND pro platby a 1,46 % HND pro závazky**.

Dočasné a mimořádné navýšení stropů vlastních zdrojů **ve výši 0,6 %** (celkový strop ročního přidělu tak bude činit 2,0 % HND EU pro platby a 2,06 % pro závazky) má Komisi umožnit získat dodatečné prostředky určené na NGEU na finančních trzích, a to tak, že zajistí nezbytnou rozpočtovou kapacitu pro pokrytí potenciálních závazků souvisejících s financováním.⁶ **Komise bude zmocněna si půjčit jménem Unie na kapitálových trzích finanční prostředky do výše 750 mld. eur.** Pravomoci Komise budou omezeny, co se týče velikosti, rozsahu a trvání. **Splacené mají být nejdříve po roce 2028 a nejpozději před rokem 2058.**

Procedura schvalování rozhodnutí o systému vlastních zdrojů v ČR

Čl. 311 odst. 3 Smlouvy o fungování EU stanoví, že rozhodnutí vstoupí v platnost až po schválení členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy. Konkrétní požadavky jednotlivých členských států se liší v závislosti na jejich příslušné vnitrostátní úpravě. Právní řád České republiky nepředpokládá v tomto případě žádnou zvláštní proceduru. Vyjdeme-li z praxe v rámci schvalování předchozího víceletého finančního rámce v roce 2014, vláda ČR odkázala na přijaté rozhodnutí o vlastních zdrojích v novele zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. V návaznosti na její schválení oběma komorami Parlamentu ČR pak notifikovala Komisi, že vnitrostátní schvalovací procedura byla dokončena. Lze předpokládat, že v případě aktuálně předkládaného návrhu bude tento postup zachován. Vzhledem k odlišnému charakteru rozhodnutí však nelze vyloučit ani jiný postup (pokud by například bylo vnímáno jako změna Smluv). Domníváme se, že vláda ČR by měla předem jasně deklarovat, jak hodlá v tomto případě postupovat.

Rabaty

Paušálními opravami bude snížen roční příspěvek Dánska, Nizozemska, Rakouska, Švédska a Německa. Na tyto země se vztahuje hrubé snížení jejich příspěvků (v cenách roku 2020) ve výši:

- Dánsko – 377 mil. eur,
- Německo – 3 671 mil. eur,
- Nizozemsko – 565 mil. eur,
- Rakousko – 565 mil. eur,
- Švédsko – 1 069 mil. eur.

Reforma vlastních zdrojů

Pomocí nových vlastních zdrojů bude Evropské komise dluh splácet. Od 1. ledna 2021 má začít platit v EU **daň z nerecyklovaného plastového odpadu**. Komise má také v prvním pololetí 2021 předložit návrhy vlastních zdrojů týkající se **mechanismu uhlíkového vyrovnávání na hranicích**, a **digitální daně**, jež by mohly být zavedeny od ledna 2023. Komise má rovněž předložit **revizi evropského systému obchodování s emisními povolenkami**, jež by se mohl rozšířit o leteckou a námořní dopravu. Závěry Evropské rady také otevírají cestu k ustavením dalších vlastních zdrojů rozpočtu (např. daň z finančních transakcí), není však specifikováno, kdy by návrhy měly být

⁶ Podle čl. 310 odst. 4 SFEU „nepřijme Unie žádné akty, které by mohly mít významný dopad na rozpočet, aniž by byla poskytnuta záruka, že výdaje vyplývající z těchto aktů mohou být financovány v rámci limitu pro vlastní zdroje Unie a v souladu s víceletým finančním rámcem...“ Podle čl. 323 SFEU „Evropský parlament, Rada a Komise zajistí, aby Unie měla k dispozici finanční prostředky, které jí umožní plnit právní závazky vůči třetím stranám.“ Proto Komise navrhuje dodatečné navýšení stropů vlastních zdrojů o 0,6 p.b. Toto dodatečné navýšení může být využito pouze ke splnění závazků z tohoto mimořádného a dočasného zmocnění, přičemž potenciální využití těchto navýšených finančních prostředků se bude postupně snižovat se splácením vypůjčených prostředků.

předloženy. Výnosy z nových vlastních zdrojů mají být použity na předčasné splácení finančních prostředků půjčených na NGEU.

Postoj Evropského parlamentu k dohodě

Evropský parlament přijal na mimořádném zasedání 23. července [usnesení k závěrům mimořádné Evropské rady](#), která se konala ve dnech 17. - 21. července 2020. Usnesení bylo přijato 465 hlasy, proti bylo 150, přičemž 67 poslanců se zdrželo hlasování.

Parlament vítá, že vedoucí představitelé EU **dosáhli dohody týkající se fondu obnovy a VFR**, mají však **výhrady ke škrtnům v dotačních programech**. Poslanci také **požadují plné demokratické zapojení Evropského parlamentu do nástroje pro obnovu**.

Poslanci v usnesení nesouhlasí se škrty v programech zaměřených na budoucnost EU a domnívají se, že podkopají základy udržitelné a odolné obnovy. **Stěžejní programy EU v oblasti ochrany klimatu, digitalizace, zdraví, mládeže, kultury, výzkumu nebo správy hranic tak mohou být ohroženy zejména poklesem financování mezi roky 2020 a 2021**. Od roku 2024 bude rozpočet EU jako celek pod úrovní 2020, což ohrožuje závazky a priority EU.

Parlament **nepřijímá politickou dohodu Evropské rady o víceletém finančním rámci 2021–2027 v současném stavu**. V nadcházejících jednáních je potřeba, aby došlo k dohodě mezi Parlamentem a Radou, a to nejlépe do konce října, aby bylo možné příští rok programy hladce financovat.

Nejvyšší představitelé států EU podle rezoluce EP **nevyřešili otázku splácení vypůjčených prostředků nástroje obnovy NGEU, a připomínají, že bez dalších škrtnů v klíčových programech nebo zvýšení příspěvků členských států do rozpočtu EU jsou jediným přijatelným pouze nové vlastní zdroje**. Parlament nedá souhlas s VFR bez dohody o reformě systému vlastních zdrojů EU, včetně zavedení nových vlastních zdrojů do konce období 2021-2027.

Usnesení EP **kritizuje také nejasné ustanovení týkající se podmínění čerpání finančních prostředků z rozpočtu EU dodržováním zásad právního státu**.

Parlament požaduje, aby právně závazná střednědobá revize VFR vstoupila v platnost nejpozději do konce roku 2024, a zdůrazňuje, že tato revize musí zahrnovat stropy pro období 2025–2027, zavedení dalších vlastních zdrojů a provádění klimatických cílů.⁷

⁷ European Parliament: EU long-term budget deal must be improved for Parliament to accept it. 23-07-2020 [cit. 30. 7. 2020] <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/priorities/eu-s-long-term-budget/20200722IPR83804/eu-long-term-budget-deal-must-be-improved-for-parliament-to-accept-it>

Příloha: Srovnání návrhů VFR 2021-2027 v závazcích (v mld. eur, v cenách z roku 2018)

	Návrh VFR květen 2018 ⁸	Pozměněný návrh VFR květen 2020 ⁹	Návrh Next Generation EU květen 2020	Návrh VFR včetně NGEU květen 2020	VFR po Evropské radě 17. - 21. 7.	NGEU po Evropské radě 17. - 21. 7.	VFR a NGEU po ER 17. – 21. 7.
Celkem	1 134,6	1 100,0	750,0	1 850,0	1 074,3	750,0	1 824,3
1 Jednotný trh, inovace a digitální ekonomika	166,3	140,7	69,8	210,5	132,8	10,6	143,4
Horizont Evropa	86,6	80,9	13,5	94,4	75,9	5	80,9
Fond InvestEU	3,1	1,3	30,3	31,6	2,8	5,6	8,4
2 Soudržnost a hodnoty	392,0	374,5	610,0	984,5	377,8	721,9	1 099,7
2a Hospodářská, sociální a územní soudržnost (včetně REACT EU)	330,6	323,2	50,0	373,2	330,2	47,5	377,7
Facilita na podporu oživení a odolnosti			560,0	560,8		672,5	672,5
z toho PŮJČKY			250,0	250,0		360,0	360,0
z toho GRANTY			310,0	310,0		312,5	312,5
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	336,6	357,0	45,0	402,0	356,4	17,5	373,9
Společná zemědělská politika	330,7	333,3	15,0	348,3	336,5	7,5	344,0
z toho: pilíř II (rozvoj venkova)	70,0	75,0	15,0	90,0	77,9	7,5	85,4
Fond pro spravedlivou transformaci		10,0	30,0	40,0	7,5	10,0	17,5
4 Migrace a správa hranic	30,8	31,1		31,1	22,7		22,7
5 Odolnost, bezpečnost a obrana	24,3	19,4	9,7	29,1	13,2		13,2
6 Sousedství a svět	108,9	102,7	15,5	118,2	98,4		98,4
Sousedství a rozvojová a mezinárodní spolupráce	79,2	75,5	10,5	86,0	70,8		70,8
Humanitární pomoc	9,8	9,8	5,0	14,8	9,8		9,8
7 Evropská veřejná správa	75,6	74,6		74,6	73,1		73,1
z toho: správní výdaje orgánů	58,5	57,5		57,5	55,9		55,9

⁸ KOM(2018) 321 v konečném znění a KOM(2018) 322 v konečném znění.

⁹ KOM(2020) 442 v konečném znění a KOM(2020) 443 v konečném znění.